

KIEDY NALEŻY JECHAĆ JEZDNIĄ, A KIEDY CHODNIKIEM?

Idealną sytuacją dla rowerzysty jest poruszanie się wyłącznie po drogach dla rowerów i pasach dla rowerów. Jednak nie ma miasta na świecie, gdzie drogi dla rowerów byłyby na każdej ulicy, dlatego często trzeba korzystać z innej części drogi. Zgodnie z przepisami rowerzysta powinien w takiej sytuacji poruszać się jezdnią, a tylko w wyjątkowych sytuacjach z chodnika. Jak sama nazwa wskazuje chodnik służy do chodzenia a jezdnia do jeżdżenia, ale sprawa jest mocno skomplikowana a w związku ze zmianami prawa o ruchu drogowym, które weszły w życie 20 maja skomplikowała się jeszcze bardziej. Zarówno piesi jak i rowerzyści muszą podzielić się infrastrukturą z nowymi uczestnikami ruchu drogowego.

urządzenie wspomagające ruch (uwr) - urządzenie lub sprzęt sportowo-rekreacyjny, przeznaczone do poruszania się osoby w pozycji stojącej, napędzane siłą mięśni; (np. hulajnogi, rolki, wrotki, deskorolki nieelektryczne)

hulajnoga elektryczna - pojazd napędzany elektrycznie, dwuosiowy, z kierownicą, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe.

urządzenie transportu osobistego (uto) - pojazd napędzany elektrycznie, z wyłączeniem hulajnogi elektrycznej, bez siedzenia i pedałów, konstrukcyjnie przeznaczony do poruszania się wyłącznie przez kierującego znajdującego się na tym pojeździe. (np. Segway, deskorolka elektryczna)

DROGA DLA ROWERÓW

rowery	hulajnogi elektryczne	uto	uwr	piesi
--------	-----------------------	-----	-----	-------

Z definicji jest to część drogi przeznaczona do ruchu rowerów. Jeśli oznaczono drogę dla rowerów w kierunku, w którym rowerzysta się porusza lub zamierza skręcić to jest zobowiązany z niej korzystać. Od 20 maja po drogach dla rowerów mogą poruszać się także inni uczestnicy ruchu drogowego, tj. osoby na urządzeniach wspomagających ruch (uwr), urządzeniach transportu osobistego (oto) i hulajnogach elektrycznych. Poruszają się oni na tych samych zasadach co rowerzyści. Specyfika ruchu na każdym z tych pojazdów i urządzeń jest inna i uczestnicy ruchu muszą się nauczyć wzajemnego poszanowania i bezpiecznego dzielenia drogami dla rowerów.

Piesi mogą korzystać z drogi dla rowerów wyjątkowo w przypadku braku chodnika lub pobocza. Na drogach dla rowerów są więc gośćmi. Pieszy, z wyjątkiem osoby niepełnosprawnej, jest obowiązany ustąpić miejsca rowerzystom, uto i uwr.

DROGA DLA PIESZYCH I ROWERÓW

piesi	uwr	uto	hulajnogi elektryczne	rowery
-------	-----	-----	-----------------------	--------

Jest to infrastruktura będąca połączeniem drogi dla rowerów i chodnika. Nie obowiązuje tu ograniczenie prędkości do zbliżonej do pieszego, ale pierwszeństwo mają piesi. Rowerzysta, korzystając z drogi dla rowerów i pieszych, jest obowiązany zachować szczególną ostrożność i ustępować pierwszeństwa pieszemu.

PASY DLA ROWERÓW (W TYM KONTRAPASY)

hulajnogi elektryczne	rowery	piesi
-----------------------	--------	-------

Jest to rozwiązanie stosunkowo rzadkie w Legnicy. Występuje na ul. Nadbrzeżnej, Leszczyńskiej oraz Sikorskiego.

Na pasach dla rowerów oprócz rowerzystów mogą poruszać się także hulajnogi elektryczne, ale nie wolno na nie wjeżdżać urządzeniami transportu osobistego ani urządzeniami wspomagającymi ruch. Piesi mogą poruszać się po pasie dla rowerów wyłącznie jak na jezdni, czyli kiedy nie ma chodnika ani pobocza.

CHODNIK

piesi	uwr	uto	hulajnogi elektryczne	rowery
-------	-----	-----	-----------------------	--------

Jest to część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych. Za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motocykl, oto lub uwr, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także dziecko w wieku do 10 lat kierujące rowerem pod opieką osoby dorosłej.

Po chodniku mogą się poruszać także osoby na urządzeniach wspomagających ruch, ale muszą poruszać się z prędkością zbliżoną do prędkości pieszego, zachować szczególną ostrożność, ustępować pierwszeństwa pieszemu oraz nie utrudniać jego ruchu. Rowerzyści, osoby na hulajnogach elektrycznych i urządzeniach transportu osobistego poruszając się chodnikiem również muszą zachować te zasady. Na urządzeniu transportu osobistego po chodniku można poruszać się zawsze, gdy nie ma drogi dla rowerów. Na hulajnodze elektrycznej dodatkowym warunkiem jest dopuszczalna prędkość na drodze. Jeśli wynosi powyżej 30 km/h można jechać chodnikiem, a jeśli 30 lub mniej, to należy jechać jezdnią.

Korzystanie z chodnika lub drogi dla pieszych przez kierującego rowerem jest dozwolone wyjątkowo, gdy:

- 1) opiekuje się on osobą w wieku do lat 10 kierującą rowerem;
- 2) szerokość chodnika wzdłuż drogi, po której ruch pojazdów jest dozwolony z prędkością większą niż 50 km/h, wynosi co najmniej 2 m i brakuje wydzielonej drogi dla rowerów oraz pasa ruchu dla rowerów;
- 3) warunki pogodowe zagrażają bezpieczeństwu rowerzysty na jezdni (śnieg, silny wiatr, ulewa, gołoledź, gęsta mgła).

W praktyce oznacza to, że prawie zawsze, kiedy nie ma drogi dla rowerów jazda rowerem po chodniku jest zabroniona.

Osoby poruszające się po chodniku uto, hulajnogą elektryczną lub rowerem nie mogą przejeżdżać przez przejścia dla pieszych. Należy bezwarunkowo zejść z pojazdu i pokonać przejście jako pieszy. Częste są wypadki z winy rowerzystów, którzy przejeżdżają po przejściu dla pieszych i zostają potrąceni przez pojazd na jezdni.

Osoby na uwr mogą przejeżdżać przez przejścia dla pieszych, a przepisy nie ograniczają prędkości, warto jednak zwolnić a nawet zejść z uwr i pokonać przejście jako pieszy.

JEZDNIA

pojazdy silnikowe	kolumny pieszych	motorowery	wózki rowerowe	rowery	hulajnogi elektryczne	inni	piesi
-------------------	------------------	------------	----------------	--------	-----------------------	------	-------

Rowerzystom wolno poruszać się po jezdni jeśli nie ma drogi dla rowerów lub pasa ruchu dla rowerów, wyznaczonego dla kierunku, w którym się porusza lub zamierza skręcić, ani przejezdnego pobocza. W praktyce oznacza to, że na większości ulic w mieście rowerzyści powinni poruszać się właśnie po jezdni. Jeśli już znajdują się na jezdni przysługują im podobne prawa i obowiązki jak innym kierującym pojazdami na drodze, np. dotyczące pierwszeństwa na skrzyżowaniach. Podobnie jest z kierującymi hulajnogą elektryczną w na drogach o dopuszczalnej prędkości do 30 km/h. Takie drogi stanowią ok. 1/3 wszystkich dróg w mieście. Nazywa się je „niewidzialną infrastrukturą rowerową” ponieważ rowerzyści i osoby na hulajnogach elektrycznych mogą się na nich poruszać bezpiecznie. W takiej sytuacji poruszanie się po chodniku jest nie tylko zabronione, ale także bardziej niebezpieczne niż jazda jezdnią. Różnica prędkości między rowerzystą lub kierującym hulajnogą elektryczną a przepisowo jadący kierowcą nie jest duża. Znacznie lepsza jest natomiast wzajemna widoczność. Jazda po jezdni często jest też wygodniejsza, prostsza i szybsza.

Na uto i uwr nie wolno poruszać się po jezdniach poza strefami zamieszkania. Jeśli nie ma innej możliwości należy zsiść z pojazdu/urządzenia i poruszać się jako pieszy lewą stroną jezdni. Na drogach o prędkości powyżej 30 km/h dotyczy to także hulajnóg elektrycznych.

Autor: Jarosław Patron

Źródło:

Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz.U.2021.450 t.j. z dnia 2021.03.12)